

GEMEENTE GRONINGEN

Nr.

2720 S.B.

Onderwerp: Standerdmolen
te Ter Haar.

Aan de Provinciale Groninger Molen-
commissie

Eendrachtskade 2

GRONINGEN.

Bijlagen:

GRONINGEN,

28 januari 1977.

Hierbij vragen wij uw aandacht voor het volgende.

De gemeente Groningen is, naar u bekend is, eigenares van de standerdmolen te Ter Haar in de gemeente Vlagtwedde.

Thans heeft ons het verzoek bereikt van de Stichting Vesting Bourtange om deze molen, welke naar de mening van de stichting oorspronkelijk afkomstig is van Bourtange, aan die stichting in eigendom over te dragen.

Volgens mededeling van de stichting is de restauratie van de vesting Bourtange zodanig gevorderd, dat twee bastions van de binnenste vijfhoek zijn gereconstrueerd. De volgende fase van het reconstructieplan zal het molenbastion betreffen, mits hiervoor binnen het kader van het R.C.O.W. gelden beschikbaar worden gesteld. De Stichting Vesting Bourtange zou het bijzonder op prijs stellen om de standerdmolen op zijn oude plek te Bourtange te zien herrijzen.

Alvorens van onze kant een beslissing te nemen omtrent de overdracht van de molen aan voormelde stichting, zullen wij het op prijs stellen uw zienswijze in dezen te vernemen.

Gaarne vestigen wij er uw aandacht op, dat deze aangelegenheid vooralsnog een vertrouwelijk karakter draagt.

De secretaris:

Burgemeester en wethouders
van Groningen:

Gedieve in uw antwoord datum en nummer van deze brief te vermelden.

tel. 050-179111

MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

CORR.NR. 9148	AFD. /
ING. 04 APR. 1977	
KLASS.NR. - 253228	BIJL. /

Aan Burgemeester en Wethouders
van
GRONINGEN.

uw brief van 28 sept. 1976
nr. 21769 S.B.

nummer 6507

Zeist, Broederplein 41, tel. 03404-2 81 22

onderwerp Restauratie
Standerdmolen
te Ter Haar.
(Gemeente Vlagtwedde).

1 APR. 1977

Naar aanleiding van Uw nevenvermelde brief, waarvan de beantwoording tot mijn leedwezen is vertraagd en ten gevolge op mijn brief van 12 februari 1974 nr. 243.308 bericht ik U het volgende.

Het mij ten behoeve van de restauraties van wakens beschikbaar gestelde bedrag is in verhouding tot het grote aantal aanvragen dermate gering, dat het mij tot mijn spijt nog steeds niet mogelijk is U een definitieve toezegging te doen insake een subsidie in de kosten van de herstelwerkzaamheden, welke afgezien van de stormschade, nog aan de onderhavige molen moeten worden uitgevoerd.

Wellicht is het mogelijk dat de gemeente Groningen de werkzaamheden voorlopig geheel op haar kosten doet uitvoeren.

Na voltooiing hiervan dient een geldelijke verantwoording, vergezeld van de bijbehorende rekeningen en betalingsbewijzen, ter controleering te worden gezonden aan de Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist. De daarvoor benodigde formulieren gaan hierbij. Na akkoordbevinding zal ik later bezien of ik een subsidie beschikbaar kan stellen.

Een afschrift van deze brief zend ik aan Gedeputeerde Staten van Groningen en aan Burgemeester en Wethouders van Vlagtwedde te Sellingen.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk,
namens deze,
de Hoofd directeur van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,

57
Prov. Gron. Molencommissie

1017 M126

AAN:

het College van
Burgemeester en Wethouders
der gemeente Groningen.

Standerdmolen
te Ter Haar

13 april 1977.

Ten antwoord op uw brief d.d. 28 januari 1977, nr. 2720 S.B., delen wij u het volgende mede.

De standaardmolen te Ter Haar behoort blijkens onze klassificatie van de Groninger windmolens tot de allerbelangrijkste molens. Hij is de enige standerdmolen in de drie noordelijke provincies. De molen staat aan een uit landschappelijk oogpunt fraaie weg en vormt een markant punt in het Oostgroninger landschap. Het verdwijnen vanaf deze plaats zou als een ernstig verlies moeten worden beschouwd.

Wij hebben evenwel nagegaan of een verplaatsing redelijk uitvoerbaar zou zijn. Wij gaan er hierbij van uit dat grote schade en hoge kosten dienen te worden vermeden. Het slopen van de onderhavige molen tot kleine, meer transporteerbare onderdelen en het herbouwen op de nieuwe plaats zouden zo veel kosten en schade met zich mee brengen dat beter tot nieuwbouw kan worden overgegaan.

Bij het vervoeren van de molenromp in zijn geheel (weliswaar dan ontstaan van het wiekenkruis) zou men met deze vracht, die tot een hoogte van meer dan tien meter zou komen en dan bovendien getuid moet worden, op de bestaande 5 meter brede weg tot grote problemen komen, zo deze te overwinnen zijn. Elektrische bovenleidingen zouden tijdelijk verwijderd moeten worden. De bestaande - dichte - beplanting van de weg Ter Apel - Vlagtwedde, waarvan het gewone vrachtautoverkeer de aanwezigheid al ondervindt, zou zwaar gehavend moeten worden. En dat terwijl de dubbele wegbeplanting van oude eiken langs beide zijden van de weg landschappelijk zeer waardevol is. Verder op route zou het gedeelte Vlagtwedde - Bourtange wat minder problemen geven; hier is de weg aan één zijde beplant, maar deze beplanting neemt wel flink ruimte in.

Wij zijn tot de conclusie gekomen dat transport niet redelijk uitvoerbaar is.

Op grond van het in de alinea's 2 en 3 gestelde adviseren wij tot nieuwbouw te Bourtange. Wij zijn daarenboven van mening dat met slopen, transport en herbouw geen of weinig financieel voordeel wordt bereikt.

Bij nieuwbouw te Bourtange zou de bestaande molen te Ter Haar, zijnde een zeer mooie standerdmolen, als voorbeeld kunnen dienen. Van deze molen zijn opmetingsgegevens aanwezig.

Wij merken tenslotte op dat ook bij het oprichten van standerdmolens in het vestingstadje Heusden tot nieuwbouw werd overgegaan.-

Namens de Provinciale Groninger Molencommissie:

P. Jongema

(secr.)

(voorz.)

MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Burgemeester en Wethouders
van
GROENINGEN.

uw brief

d.d. 26 juni 1977
nr. 15.492 S.B.

nummer

11-22.094
04/ /2064

Zeist, Broederplein 41, tel. 03404-2 81 22
postbus 1001

derwerp

Restauratie standerdmolen
te Ter Haar (gemeente Vlagtwedde)

23 SEP. 1977

In antwoord op bovenvermelde brief en in aansluiting op mijn beschikking van 1 april 1977, nr. 6597, kan ik U berichten dat -onvoorzien omstandigheden voorbehouden - het mij mogelijk zal zijn in het jaar 1981 een rijkssubsidie toe te kennen in de kosten van de restauratie van de onderhavige molen. Ik ga er daarbij van uit dat de wetgever in dat jaar de nodige gelden zal willen voteren.

Ik zal het waarden indien Uw gemeente op grond van de bovenstaande toezegging thans opdracht tot uitvoering van de restauratie van de molen wil verlenen; mijnerzijds zal ik, na ontvangst van de op de restauratie betrekking hebbende geldelijke verantwoording, bezien of het mogelijk is het subsidie eerder betaalbaar te stellen.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk,
namens deze,
de Hoofddirecteur van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,

(C. Taal)

Bijlagen

R.D.M.Z.

704886F

DOOR NR. 20437	AFD 1
INC 27.01.1977	
KLASS NO -1352222	BIJL 2

25936 S.B.

Bericht op brief van: 23 september 1977, nr. 04/U-22.094/2064.

Onderwerp: restauratie standerdmolens te Ter Haar (gemeente Vlagtwedde).

Aan de heer Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk

Rijksdienst voor de Monumentenzorg,

Postbus 1001

ZEIST.

25 oktober 1977.

Blijkens uw nevenvermelde brief is het u niet mogelijk op korte termijn een rijkssubsidie toe te kennen voor de restauratie van de standerdmolen van de gemeente Groningen, staande te Ter Haar in de gemeente Vlagtwedde. De uwerzijds gemaakte voorbehouden in aanmerking nemende zal nogelijk eerst in het jaar 1981 kunnen worden overgegaan tot algehele restauratie van de molen.

Wij betreuren deze gang van zaken, gezien de slechte staat waarin dit unieke monument momenteel verkeert.

Aangezien de financiële positie van de gemeente Groningen niet toelaat de restauratie uit te voeren, indien daarvoor niet aanstonds de gebruikelijke subsidies zijn toegekend, zullen wij in de loop van het jaar 1980 wederom een verzoek om subsidie voor de restauratie bij u indienen.

De secretaris:

Burgemeester en wethouders van Groningen:

get: E. Broderveld

get: H.G. Buiten

Voor eensluidend afschrift.
De secretaris van de gemeente Groningen,